

Funkcjonalny opis języka polskiego - gramatyka, semantyka, pragmatyka - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Funkcjonalny opis języka polskiego - gramatyka, semantyka, pragmatyka
Kod przedmiotu	09.0-WP-PEDP-GRAM
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Logopedia i terapia pedagogiczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Nabycie przez studenta wiedzy z zakresu podstawowych pojęć z semantyki oraz roli kategorii *znaczenia* w komunikowaniu się; ukształtowanie świadomości o relacji wyrazów do rzeczywistości pozajęzykowej oraz do wyrazów w obrębie systemu leksykalnego; nabycie szczegółowej wiedzy o budowie i funkcjonowaniu podsystemów: morfologicznego i syntaktycznego współczesnego języka polskiego i ich znaczeniu w procesie komunikowania i komunikowania się; nabycie umiejętności rozpoznawania i wstępnej weryfikacji zjawisk niezgodnych z systemem morfologicznym i syntaktycznym języka polskiego; zdobycie umiejętności konstruowania poprawnych semantycznie i syntaktycznie komunikatów i zastosowania w komunikowaniu synonimii, antonimii, partonimii i hiponimii.

Wymagania wstępne

Znajomość podsystemu fonetycznego i fonologicznego języka polskiego.

Zakres tematyczny

Wykłady

Wyraz jako jednostka języka. Pojęcie znaczenia wyrazu, treść znaczeniowa i zakres znaczeniowy wyrazu. Sfera desygnacyjna znaczenia a konotacja semantyczna. Rodzaje znaczeń. Przyczyny i typy zmian znaczeniowych. Zjawisko wieloznaczności: polisemia i homonimia. Relacje znaczeniowe między wyrazami: synonimia (rodzaje synonimów), antonimia, hiponimia, partonimia.

Ćwiczenia

Wyraz jako jednostka języka i mówienia. Morfem jako najmniejsza jednostka znaczeniowa. Funkcja i typ przekazywanych informacji przez morfem. Zasady i mechanizmy tworzenia nowych wyrazów we współczesnej polszczyźnie. Podstawowe mechanizmy słotwórcze języka polskiego. Znaczenie strukturalne wyrazów. III. Funkcje komunikatywne wypowiedzenia. Podstawowe zasady budowy wypowiedzenia (stosunki między składnikami, pojęcie szeregu, związku, rodzaje powiązań syntaktycznych). Schematy zdaniowe współczesnej polszczyzny. Struktury wielopredykatowe wyrażone zdaniem pojedynczym. Hipotaksa i parataksa. Typy wypowiedzeń niezdaniowych. Cechy składniowe tekstów mówionych. Poprawność składniowa (wyrazy funkcyjne, szyk wyrazów w zdaniu, skróty).

Metody kształcenia

Wykłady – opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, opis uzasadniający, prezentacja.

Ćwiczenia – opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, opis uzasadniający, dyskusja, dyskusja punktowa, klasyczna metoda problemowa, prezentacja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma wiedzę z zakresu podstawowych pojęć z semantyki, roli kategorii znaczenia w komunikowaniu się oraz o budowie i funkcjonowaniu podsystemów: morfologicznego i syntaktycznego współczesnego języka polskiego i ich znaczeniu w procesie komunikowania i komunikowania się	K_W20	kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi rozpoznawać i wstępnie weryfikować zjawiska niezgodne z systemem morfologicznym i syntaktycznym języka polskiego, konstruować poprawne semantycznie i syntaktycznie komunikaty i zastosować w komunikowaniu synonimii, antonimii, partonimii i hiponimii	• K_U14	• kolokwium • Dyskusja Praca samodzielna	• Ćwiczenia
Ma świadomość zmian w języku i w związku z tym potrzeby ciągłego dokształcania się w tym zakresie	• K_K01	• Dyskusja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia

Na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwiah (50%) oraz aktywny udział w zajęciach (student przygotowuje wcześniej podane zagadnienia na podstawie uzgodnionej literatury) (25%), wykonanie na zaliczenie przygotowanego indywidualnie przez prowadzącego zestawu ćwiczeń dotyczącego (do wyboru) morfologii, składni bądź semantyki (25%). Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na wszystkich zajęciach – zajęcia opuszczone student ma obowiązek zaliczyć na konsultacjach.

Wykłady

Wykłady – średnia ocen ze kolokwiiów.

Ocena końcowa

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i wykładów (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

1. Apresjan J. D., *Semantyka leksykalna: synonimiczne środki języka*, Wrocław 1980.
2. Grzegorzczkova R., *Wprowadzenie do semantyki językoznawczej*, Warszawa 1990, s. 20-34.
3. Łatocha J., *Gramatyka polska: składania*, Kraków 1996.
4. Łuczyński E., Maćkiewicz J., *Językoznawstwo ogólne*, Gdańsk 1999.
5. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca

1. Jodłowski S., *Podstawy składni polskiej*, Warszawa 1976.
2. Miodunka W., *Podstawy leksykologii i leksykografii*, Warszawa 1989.
3. Misz H., *Studia nad składnią współczesnej polszczyzny pisanej*, Toruń 1981.
4. Strutyński J., *Gramatyka polska: fonetyka, fonologia, morfologia*, Kraków 1996.
5. Tokarski J., *Słownictwo: teoria wyrazu*, Warszawa 1971.

Uwagi

Zmodyfikowane przez inż. Tomasz Kaczmarek (ostatnia modyfikacja: 26-07-2016 11:41)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ